

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **V. P.**, zastoupený Mgr. Danielem Holým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 846/1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2023, č. j. MPSV-2023/60304-911, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 2. 2024, č. j. 21 Ad 16/2023-24,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. 2. 2024, č. j. 21 Ad 16/2023-24, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2023, č. j. MPSV-2023/60304-911, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o žalobě ani o kasační stížnosti.
- IV. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o žalobě ani o kasační stížnosti.
- V. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Danielu Holému, advokátovi, **se přiznává** odměna ve výši **1 573 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobce požádal o příspěvek na bydlení za období od 1. 10. 2022 do 31. 12. 2022. K žádosti přiložil následující dokumenty: šest zjednodušených daňových dokladů označených jako „Ubytovna, P X, N. Ch. X“, své výplatní pásky za měsíce červen, červenec a srpen a oznámení České správy sociálního zabezpečení o výši dávek invalidního důchodu žalobce a starobního důchodu žalobcovy matky od září 2022. Ohledně ostatních dokladů odkázal na ty předložené k předchozím žádostem o příspěvek na bydlení a doplatek na bydlení.

[2] Úřad práce České republiky – krajská pobočka pro hlavní město Prahu („úřad práce“) vyzval žalobce, aby doložil platnou nájemní či podnájemní smlouvu a vyplněné a podepsané tiskopisy s těmito údaji: příjmy a příjmy jeho matky za 3. čtvrtletí roku 2022, jakož i doklad o výši nákladů na bydlení žalobce za stejné období. Žalobce reagoval sdělením, že zákon neukládá doložení příjmů ani nákladů na bydlení na předepsaném tiskopise, to platí pouze pro žádost. Souhlas k prověře příjmů je obsažen již v žádosti. Nájemní smlouvu pokrývající období až do konce roku 2022 již úřad práce obdržel, a to v souvislosti s žádostí o stejnou dávku za období od července 2022. Protože výzvě nebylo vyhověno, úřad práce žalobci dávku nepřiznal.

[3] Odvolání žalobce zamítl žalovaný shora označeným rozhodnutím. Potvrdil, že žalobce nedoložil doklady požadované výzvou, které byly potřebné pro vyhodnocení nároku na dávku, přestože byl na následky nesplnění výzvy upozorněn. Na námitku, že nájemní smlouvu pokrývající rozhodné období správní orgán prvního stupně již má, což plyne z rozhodnutí ze dne 10. 10. 2022, žalovaný odpověděl, že k těmto podkladům nepřihlíží, neboť prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno 9. 1. 2023 a k nové žádosti o dávku je třeba předložit i nové podklady. Ani ostatním odvolacím námitkám nepřisvědčil a podotkl, že v § 68 písm. b) a e) zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře (zákon o s. s. p.), jakož i na zadní straně žádosti o příspěvek je jasně formulováno, co je třeba doložit.

II. Rozsudek krajského soudu

[4] Městský soud v Praze (krajský soud) považoval za zásadní, že žalobce ve lhůtě nevyhověl výzvě k doplnění a doložení rozhodných skutečností, ačkoli byl poučen o následcích. Odlišný názor žalobce na důvodnost výzvy bez dalšího nemůže ospravedlnit nesplnění povinností z ní vyplývajících. Podle krajského soudu z ničeho nevyplývá, že by žadatelé o příspěvek na bydlení byli zproštěni povinnosti vyplňovat formuláře – doklad o výši čtvrtletního příjmu za příslušné kalendářní čtvrtletí a doklad o výši nákladů na bydlení. Nepřisvědčil ani námitce, že nájemní smlouva byla použita již v dřívějším řízení, neboť na str. 4 formuláře žádosti o příspěvek se požadují vyjmenované typy smluv, nikoli však smlouva o ubytování; formulář je navíc třeba přiložit ke každé žádosti zvlášť.

III. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

pokračování

[5] Žalobce (stěžovatel) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů, jež podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Nesouhlasí, že nesplněním výzvy správního orgánu nedoložil rozhodné skutečnosti. Za situace, kdy poskytl výše uvedené doklady, nebyl k výzvě důvod. Má za to, že zákon ukládá podat na formuláři pouze žádost, což dovozuje z formulace „na základě písemné žádosti“ v § 67 odst. 1 zákona o s. s. p. Ostatní tiskopisy proto považuje pouze za pomocné. Z náležitostí žádosti vyjmenovaných v § 68 odst. 1 písm. b), c), e) a f) zákona o s. s. p. dovozuje, že nelze vymáhat poskytnutí podkladů v konkrétní podobě, proto použití ostatních tiskopisů považuje za fakultativní. Běžné dokumenty jako výplatní pásky či faktury jsou dostačující. Další doklady lze žádat jen v případě konkrétních pochybností. Stěžovatel postrádá informaci, jaký doklad správnímu orgánu chyběl, že nemohl žádost posoudit, a v tomto ohledu považuje za nepřezkoumatelný i napadený rozsudek. Krajský soud nevysvětlil, co mínil formulací, že odlišný názor na zákonnost výzvy „bez dalšího“ nemůže ospravedlnit nesplnění povinností z nich vyplývajících. Stěžovatel se dovolává zásady výkladu zákona vždy ve prospěch soukromoprávního subjektu a považuje za nepřípustné, aby správní orgán rozšiřoval požadováním dalších tiskopisů své pravomoci. Opisování údajů do tiskopisu z dokladů již předložených považuje za nepřijatelný požadavek. Zároveň podle něj nebyla splněna podmínka, že správnímu orgánu chyběly požadované informace k posouzení žádosti, když je stěžovatel v jiné formě poskytl. Poukazuje i na nepřiléhavost závěrů v rozsudku NSS ze dne 22. 3. 2017, č. j. 3 Ads 90/2016-46, na nějž odkázal krajský soud. Předestřené právní otázky považuje za přesahující vlastní zájem stěžovatele.

[6] Stěžovatelův ustanovený zástupce kasační stížnost doplnil v tom směru, že krajský soud pochybil, protože nesprávně vyhodnotil povahu ubytování a charakter prostoru, ve kterém stěžovatel v rozhodné době žil. Smlouva o ubytování, kterou stěžovatel doložil, zajišťuje bytovou potřebu uživatele stejně jako smlouva nájemní, protože plní stejný účel. Posuzovaný prostor má charakter bytu. Správní orgán ani soud však neprovedly místní šetření, tudíž nebyl stav věci dostatečně objasněn. Materiálně stěžovatel kritéria pro přiznání příspěvku splnil.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatelova žádost o příspěvek na bydlení byla zamítnuta pro nesplnění výzvy, aby předložil doklady nutné k posouzení skutečností rozhodných pro nárok. Stěžovatel nedoložil nájemní či podnájemní smlouvu, přičemž doloženou smlouvu o ubytování nelze za nájemní či podnájemní považovat. Předložené daňové doklady nejsou dokladem o výši nákladů na bydlení, které by byly v souladu se zákonem položkově rozepsány. Podle žalovaného se jedná o zákonné podmínky pro nárok na dávku, a nikoliv o přepjatý formalismus, jak tvrdí stěžovatel a jeho zástupce. Ohledně charakteru bydlení žalovaný uvedl, že je dán určením stavebního zákona, případně kolaudačním rozhodnutím. Případné místní šetření by nic nezměnilo na skutečnosti, že pokoj na ubytovně podmínky zákona nespĺňuje. V objektu ubytovny, v níž je stěžovatel ubytován, nejsou zkolaudovány byty, není určen k trvalému bydlení ani se nejedná o objekt určený k individuální či rodinné rekreaci. Obývaný prostor proto nespĺňuje zákonnou definici pojmu byt. Navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“) je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, *Ostapenko*, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Dovedil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] Stěžovatel jako důvod nasvědčující přijatelnosti kasační stížnosti uvedl, že se jedná o právní otázky, které přesahují jeho vlastní zájem. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost přijatelná je, a to z důvodu zásadního pochybení krajského soudu s dopadem do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Podle § 24 odst. 1 zákona o s. s. p., ve znění účinném do 30. 6. 2022, *nárok na příspěvek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, jestliže a) náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu vlastníka, nebo nájemce bytu a společně posuzovaných osob a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, a současně b) součin rozhodného příjmu a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení.*

[11] Podle § 67 odst. 1 téhož zákona se řízení o přiznání dávky zahajuje podáním písemné žádosti na předepsaném tiskopise.

[12] Podle § 68 odst. 1 téhož zákona žádost o dávku musí obsahovat kromě náležitostí stanovených správním řádem mimo jiné *doklad o výši příjmu oprávněné osoby a společně s ní posuzovaných osob (§ 5) v rozhodném období (§ 6) v případech, kdy je přiznání dávky podmíněno příjmem [písm. b)], doklad o tom, že byt je užíván na základě nájemní nebo podnájemní smlouvy k celému bytu, služebnosti užívání celého bytu nebo na základě vlastnictví k nemovitosti, doklad o výši nájemného, nákladů za plnění poskytovaná s užíváním bytu a nákladů uvedených v § 25 odst. 1 písm. c), jde-li o žádost o příspěvek na bydlení [písm. e)].* Podle odst. 2 téhož ustanovení se rozhodné příjmy v rozhodném období prokazují potvrzením nebo prohlášením o výši příjmů.

[13] Z výše uvedené právní úpravy vyplývá, že stěžovatel měl v pozici žadatele o příspěvek na bydlení povinnost doložit tři soubory skutečností, kterými jsou existence nájemního vztahu, výše příjmů stěžovatele a jeho matky jako společně posuzované osoby

pokračování

a výše nákladů na bydlení. Jeho žádost však nebyla věcně posouzena s odůvodněním, že tyto skutečnosti na výzvu nedoložil.

[14] *Byl-li příjemce dávky vyzván příslušným orgánem státní sociální podpory, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, je povinen této výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do osmi dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li orgán státní sociální podpory delší lhůtu; neučiní-li tak v určené lhůtě, může být výplata dávky zastavena, dávka může být odejmuta nebo nepřiznána, jestliže příjemce byl ve výzvě na tento následek prokazatelně upozorněn (§ 61 odst. 2 zákona o s. s. p.).*

[15] Stěžejní námitku stěžovatele představuje nesouhlas s nepřiznáním dávky z důvodu, že nedoložil rozhodné skutečnosti, neboť na výzvu nepředložil vyplněné formuláře o příjmech společně posuzovaných osob a nákladech na bydlení.

[16] Stěžovateli je třeba přisvědčit, že povinnost použít předepsaný tiskopis se podle zákona o státní sociální podpoře vztahuje toliko na zahájení řízení o přiznání dávky (§ 67 odst. 1). Ohledně dalších náležitostí (doložení příjmů a nákladů) nic takového zákon nestanoví a žalovaný ani neuvedl, z čeho takovou povinnost žadatele dovozuje. Že je na internetových stránkách žalovaného dostupný formulář a návod k jeho vyplnění, povinnost nezakládá. Jedná se pouze o pomůcku, která návodným způsobem informuje žadatele o tom, jaké údaje má poskytnout, a nepochybně i usnadňuje díky jednotnému uspořádání sdělených údajů správnímu orgánu jejich zpracování (zákon totiž ukládá rozepsání nákladů na bydlení podle položek – srov. § 25 zákona o s. s. p.).

[17] Správní orgány jsou při výkonu veřejné moci vázány zákonem. Jde o ústavní princip plynoucí z čl. 2 odst. 3 Ústavy (*státní moc lze uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon*), resp. z čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (srov. např. i JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 25, marg. č. 12.). Musí tedy postupovat v souladu s procesními předpisy, zde správním řádem a zákonem o státní sociální podpoře. Pokud z nich neplyne požadavek na zvláštní formu podkladů pro posouzení nároku na dávku, nelze ji po žadateli vyžadovat. Krajský soud tuto otázku uchopil zcela nesprávně, když konstatoval, že z ničeho neplyne, že by žadatel o příspěvek byl povinností vyplnit formuláře o příjmech a nákladech zproštěn. Samotný formulář *Žádost o příspěvek na bydlení* (dále *Žádost*) takovou povinnost stanovit nemůže.

[18] Správní orgán je v souladu s § 3 s. ř. povinen řádně zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (zásada materiální pravdy). Také žalovaný v napadeném rozhodnutí připouští, že povinnost opatřit podklady pro rozhodnutí má správní orgán (§ 50 odst. 2 správního řádu), nicméně z povahy věci také plyne, že od žadatele lze oprávněně očekávat aktivní přístup a součinnost s úřadem práce při zjišťování skutečností rozhodných pro přiznání dávky, o kterou požádal. Obecná povinnost správního orgánu pomoci žadateli nedostatky odstranit dle § 45 odst. 2 správního řádu je modifikována zvláštní právní úpravou v zákoně o státní sociální podpoře – srov. výše citovaný § 61 odst. 2. Nevyhovění výzvě ve stanovené lhůtě skutečně může mít za následek neúspěch žádosti o dávku.

[19] V posuzovaném případě nevyhovění výzvě požadující předložení podkladu ve formě, již zákon nestanoví, vedlo k negativnímu rozhodnutí. Úřad práce zcela rezignoval na posouzení obsahu stěžovatelem předložených listin a vůbec nezjišťoval, zda a které zákonem stanovené náležitosti v nich chybí. Aniž by stěžovateli vysvětlil, proč předložené podklady k posouzení nároku nestačí, dávku pro neuposlechnutí výzvy nepřiznal. Stěžovatel přitom odpovědí na výzvu projevil snahu s úřadem práce spolupracovat. Žádnou konkrétní instrukci, co je třeba ještě doložit, však neobdržel. Žalovaný takový postup prvostupňového orgánu aproboval, včetně následku v podobě nevyhovění žádosti. Na rozdíl od úřadu práce, který pouze konstatoval nevyhovění výzvě, ještě dodal, že zákon a tiskopis určený pro podání žádosti jasně určují, co je třeba doložit. Ani on však nepojmenoval nedostatky, kterými podklady předložené stěžovatelem trpěly, případně jaké údaje v nich scházely.

[20] Pokud správní orgán dospěje k závěru, že podklady poskytnuté žadatelem nejsou dostatečné, je povinen jej informovat, v čem jejich nedostatečnost spočívá, a vyzvat k jejich doplnění. To, jakým způsobem má žadatel postupovat, aby výzvě vyhověl, musí být z poučení zřejmé. Vždy je třeba výzvu formulovat tak, aby jí žadatel porozuměl a měl možnost adekvátně reagovat. V situaci, kdy žadatel už k žádosti některé doklady přiložil, nemůže výzva obsahovat pouhý formalistický požadavek vyplnění nepovinných tiskopisů. Správní orgán nesmí žadatele vyzývat, aby opětovně poskytoval podklady k těm skutečnostem, které již doložil, a nadto mu stanovit formu, kterou zákon nevyžaduje.

[21] Podle NSS správní orgány porušily svou procesní povinnost při zjišťování stavu věci nezbytného pro rozhodnutí o nároku na dávku, neboť se měly pokusit opatřit si rozhodné skutečnosti prostřednictvím konkrétní výzvy, kde by stěžovatele informovaly, které skutečnosti rozhodné pro posouzení nároku na dávku je třeba doplnit a doložit. Teprve v případě, že by ani takto konkretizované výzvě žadatel nevyhověl, bylo možné žádost zamítnout.

[22] Druhá část kasační argumentace se týká doložení právního titulu k užívání bytu. Stěžovatel v reakci na výzvu úřadu práce odkázal na nájemní smlouvu, již předložil v souvislosti s žádostí o stejnou dávku za předcházející čtvrtletí, a dodal, že sjednaná doba platnosti smlouvy pokrývá i období, na které žádá o příspěvek nyní. Úřad práce na to nijak nereagoval a vydal negativní rozhodnutí. Žalovaný k totožné odvolací námitce opáčil, že k dřívějšímu rozhodnutí (o příspěvku na bydlení za předcházející období) nepřihlíží, a trval na novém předložení nájemní smlouvy. Ve správním spisu se žádná smlouva zajišťující bydlení stěžovatele nenachází. Žalovaný však nepopřel, že úřad práce už dříve obdržel doklad, k jehož předložení stěžovatele v této věci písemně vyzval, ovšem odmítl k němu přihlédnout.

[23] Podle NSS je nesprávný jak postup úřadu práce, který se s upozorněním stěžovatele, že požadovaná listina je již v dispozici správního orgánu, vůbec nevypořádal, tak i žalovaného, který trval na předložení nové smlouvy. Správní řád obsahuje obecné ustanovení, podle kterého mají správní orgány dotčené osoby co nejméně zatěžovat (§ 6 odst. 2). Zákon o státní sociální podpoře stanoví v § 68, který vyjmenovává náležitosti

pokračování

mj. i žádosti o příspěvek na bydlení, pravidlo, podle něhož *lze-li skutečnosti uvedené v odstavci 1 ověřit z rozhodnutí příslušných orgánů nebo z jiných dokladů, nevyžaduje se přiložení potvrzení* (odst. 5). Stěžovatel na ně poukázal v kasační stížnosti zcela důvodně. V jeho případě měly správní orgány na základě zcela konkrétního upozornění, že mají k dispozici podklad, kterého je potřeba v tomto řízení, již ve spise k téže dávce za jiné období, postupovat tak, že tento podklad zahrnou mezi ty již předložené a vyhodnotí jeho relevanci pro nárok na dávku, o niž v řízení šlo. To znamená, že si měly učinit úsudek nejen o tom, zda tato smlouva pokrývá období, na něž se dávka žádá, ale i zda je dokladem ve smyslu § 68 odst. 1 písm. e) zákona o s. s. p., tj. jestli je nájemní smlouvou, jak tvrdil žadatel.

[24] Správní orgány pochybily, pokud odmítly přihlédnout k dostupnému dokladu předloženému dříve v jiné věci, a bez dalšího uzavřely, že k výzvě nebyl předložen, takže nelze posoudit, zda je nárok na příspěvek na bydlení dán.

[25] Odkaz krajského soudu na rozsudek NSS ze dne 22. 3. 2017, č. j. 3 Ads 90/2016-46, nebyl případný, neboť v tam posuzované věci byly okolnosti odlišné. Především výzva správního orgánu byla formulována konkrétněji a negativní následek byl zapříčiněn následným nedostatkem součinnosti žadatele, bez něhož nebylo možné o dávce rozhodnout.

[26] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud měl napadené rozhodnutí zrušit z důvodu podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., protože byl při zjišťování skutkové podstaty porušen *zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost* napadeného rozhodnutí žalovaného. Tím je naplněn kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[27] Námitka, o kterou kasační stížnost doplnil stěžovatelův zástupce (odst. [6]), nebyla uplatněna v řízení před krajským soudem, ačkoli v tom stěžovateli nic nebránilo. Současně se jedná o námitku, která míří zcela mimo důvody, na kterých stojí obě správní rozhodnutí i rozsudek krajského soudu. Správní orgány vůbec neposuzovaly povahu smlouvy, kterou si stěžovatel zajistil bydlení, ani povahu prostoru, kde bydlí. O žádosti stěžovatele o příspěvek na bydlení bylo negativně rozhodnuto z důvodu nevyhovění procesní výzvě, splnění podmínek nároku na dávku vůbec zkoumáno nebylo. V každém případě se jedná o nepřipustnou kasační námitku podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Nic na tom nemění, že krajský soud zavádějícím způsobem v odst. 18 napadeného rozsudku dodal, že smlouva o ubytování není dokladem o užívání bytu na základě nájemní smlouvy, podnájemní smlouvy apod., proto nemůže být takovým dokladem, který je na str. 4 formuláře Žádosti vyžadován.

V. Závěr a náklady řízení

[28] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud výrokem I. tohoto rozsudku zrušil napadený rozsudek. Současně rozhodl výrokem II. i o zrušení napadeného rozhodnutí, neboť pro takový postup byl důvod již v řízení před krajským soudem [§ 110 odst. 1 věta

první před středníkem ve spojení s jeho odst. 2 písm. a) s. ř. s.], a žalovanému věc vrátil k dalšímu řízení.

[29] V dalším řízení je žalovaný vázán výše vysloveným právním názorem soudu [§ 78 odst. 5 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. Především bude třeba posoudit, zda smlouva, kterou mají správní orgány k dispozici z řízení o žádosti o příspěvku na bydlení stěžovatele na třetí čtvrtletí roku 2022, je dokladem ve smyslu § 68 odst. 1 písm. e) zákona o s. s. p. V závislosti na výsledku pak stěžovatele případně bude třeba znovu vyzvat, aby doplnil ty konkretizované zákonem stanovené náležitosti žádosti o dávku, které dosud nepředložil.

[30] O náhradě nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Celkový procesní úspěch v řízení o žalobě i o kasační stížnosti je třeba připsat stěžovateli. Stěžovatel vznik uplatnitelných nákladů řízení netvrdil a ani ze spisu neplyne, že by mu nějaké v konkrétní výši vznikly, proto mu jejich náhrada nemohla být přiznána, i když byl v řízení úspěšný. Žalovaný neměl ve věci úspěch, a tudíž nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[31] Stěžovateli byl usnesením NSS ustanoven zástupcem advokát Mgr. Daniel Holý. V takovém případě platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Pro určení výše nákladů spojených s tímto zastoupením se použije podle § 35 odst. 2 s. ř. s. vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Ustanovený zástupce učinil v řízení o kasační stížnosti dva úkony právní služby, a to převzetí zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu] a doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu].

[32] Předmětem náhrady nákladů řízení mohou být jen účelně vynaložené náklady, jimiž jsou i náklady na zastoupení advokátem, a to do výše určené podle advokátního tarifu, která se odvíjí od počtu úkonů právní služby. *Některé úkony právní služby lze při rozhodování o náhradě nákladů řízení vyloučit z důvodu, že nejde o účelně provedený úkon právní služby, a to s ohledem na jeho obsah nebo okolnosti, za nichž byl učiněn. Často bývá za neúčelný úkon právní služby považováno sepsání repliky nebo jiného navazujícího vyjádření, pakliže nepřináší pro věc nic nového, nebo sepsání samostatného návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, ačkoliv návrh mohl být již součástí žaloby* (srov. Kühn, Z., Kocourek, T. a kol., Soudní řád správní. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, právní stav k 31. 5. 2019, dostupné v systému ASPI, k § 60 odst. 1.).

[33] Nejvyšší správní soud nepovažuje náklady na doplnění kasační stížnosti za účelně vynaložené z důvodů, které vyložil v odst. [27]. Soudu je navíc z úřední činnosti známo, že zástupce stěžovatele ve více jeho věcech předložil téměř shodné podání obsahující doplnění kasační stížnosti (např. pod sp. zn. 6 Ads 126/2024 či 2 Ads 62/2024), což nese rysy šablonovitěho postupu, který v tomto případě ovšem vedl k odmítnutí celé této argumentace jako nepřipustné. NSS proto určil odměnu toliko za jeden úkon právní služby, a to převzetí zastoupení, za který mu náleží odměna 1 000 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 3. advokátního tarifu], zvýšená o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů

pokračování

(§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Ustanovený zástupce je plátcem DPH, odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů se proto zvyšují o částku 273 Kč odpovídající této dani. Celkem tedy ustanovenému zástupci náleží částka ve výši 1 573 Kč splatná ve lhůtě uvedené ve výroku V.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2024

Eva Šonková
předsedkyně

s
e
n
á
t
u